

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/6. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inosemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnistvo je na Miklošičevi cesti št. 8. Dopolni se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: petit vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Jarc.

Iznenadila nas klerikalna zmaga na Dolenjskem ni. Vedeli smo dobro, da so naši duhovniki še vedno vsegamogočni in da se da na našega kmeta uplivati še vedno s peklom in hudičem in da je njegova politična izobrazba zelo majhna in enostranska, ker napredna inteligenca nikdar ni čutila posebne potrebe približati se kmetu, med tem, ko imajo klerikalci v vsakem župnišču po enega, dva in tudi več izurjenih in delavnih agitatorjev.

Krivde radi klerikalne zmage torej ne smemo zvaliti na našega kmeta, ki bi mu delali veliko krivico, ako bi mu očitali njegovo politično nerazsodnost. Kmet nima časa niti možnosti, da bi iskal vire, iz katerih bi črpal splošno in potemtakem tudi politično izobrazbo. On je primitiven v vsem in pri volitvah bo oddal svoj glas vedno kandidatu one stranke, ki ga bo po izobrazbenih svojih pristaših poskušala pridobiti za svoje politične ideje. Skratka, kmet ni sam dovolj izobrazben, da bi sodil vrednost posameznih političnih strank in za to se mora na kmetih — saj ta potreba se čuti celo v mestih — agitirati.

Klerikalci so v tem oziru dobro preskrbljeni z raznimi župniki in kaplani in res je, da ima v takih razmerah napredni agitator vedno težko stališče. To pa vendar ne opravičuje naše napredne inteligenice, ki bi lahko storila več kot stori.

Pa pustimo za danes to stvar na stran. Volitve so končane in sicer z rezultatom, ki nobenega poznavatelja naših razmer ni mogel presenetiti. Izvoljen je Jarc in s tem so dolenjski volilci dosegli samo eno: odpri so štreberju Jarcu vrata do stopnjic, na katerih se nahaja dvorno svetništvu in razna druga odlikovanja, ki jih dobijo vsi oni, ki brezpogojno služijo sistemu in porabljajo državnozborski mandat za dosego svojih osebnih ciljev.

Vsi klerikalci so enaki, nobenemu se ne sme verovati in Jarc je ravno tak kot Šuklje ali Šušteršič. Doma, posebno pred volilci, bo radikalen do skrajnosti, a na Dunaju bo hlapčevski do ostudnosti, ker ve, da njegovi volilci — ki časopisov sploh ne čitajo, ali pa čitajo samo „Domoljuba“ — ne bodo zvedeli za njegova dejanja, nego bodo verovali njegovim besedam in besedam „božjih namestnikov“, ki bodo Jarcu samo slavo peli kot resničnemu in vnetemu zagovorniku koristi našega ljudstva.

Ko bi dolenjski volilci poslali v drž. zbor inteligentnega, poštenega in zmožnega Gangla, bi imeli v državnem zboru svojega zastopnika, ki bi se z vso vneto potegoval za koristi svojih volilcev in vsega

našega naroda, z izvolitvijo klerikalca Jarca pa niso dosegli dolenjski volilci ničesar, absolutno ničesar, samo temu domišljavemu štreberju so pomagali do imenitne kariere.

Zalostno je to, kakor so naše politične razmere sploh žalostne, ali s temi razmerami je treba računati, moči klerikalne stranke, moči, ki temelji na nerazsodnosti in politični neizobrazbenosti širokih mas našega naroda, se ne sme podcenjevati, nasprotno, te razmere kličejo po vztrajnem in smotrenem delu in ako se bo delalo par let, par decenijev, ne bodo več klerikalci triumfirali, kot triumfirajo sedaj.

Najbolj pa triumfira Jarc, ki gleda pred sabo s cvetlicami posuto cesto, po kateri bo hodil do konca svojega življenja. Pa res do konca? Mož je še mlad in zgodi se še lahko, da mu zastavi prebujeno ljudstvo pot in mu zakliče: ne potrebujemo štrebarjev!

Delati je treba in gotovo pride čas, ko zadoni ta klic ne samo na Jarčeva ušesa, nego tudi na ušesa mnogih drugih, ki na račun in s pomočjo nerazsodnega ljudstva delajo dobre kupčije.

K vprašanju o bodočem tržaškem škofu.

Ravnokar sem prečitala „Slogo“, ki poroča, da se don Castellitz vnovič odreka škofovski časti in da bode vsled tega brz-kone kak Nemeč zasedel trž. škofijo.

No, tudi jaz mislim, da bode tako! Prišel bode German, ki bode postopal z vso opreznostjo, da se ne zameri trž. Italijanom a brezbrizno zmigaval z rameni, kadar se bodo krhale pravice trž. Slovencev in istrskim Hrvatom. A kdo bode temu najbolj kriv? Kriv, dasi indirektno in nehotoma? Nihče drugi, nego oni dopisniki posameznih slov. časnikov, ki so se spravljali nad Castellitza z vso vneto ter se dregali s svojim nasprotovanjem bolj ob take lastnosti, ki spadajo v okvir zasebnega življenja nego v dolžnosti škofove kariere.

Mislim, da če bi tudi Castellitz ne zadovoljil v popolnem trž. Slovencev, morda bi utegnili na vsak način biti boljši, nego kak German ali drugi Italijan.

Nimam namenja zagovarjati dona Castellitza, marveč se le postavljam na stališče nepristranskega zagovornika, ki skuša nekako popraviti krivico, pa naj se je zgodiła njegovemu lastnemu nasprotniku. A da si kdo napačno ne tolmači mojega mnenja, izpovedam takoj, da nisem nikaka naklonjenka duhovnikov, niti kaka terciarka, ampak se priznavam za odločno k napredni

struji. Z ozirom na mišljenje in prepričanje sem z don C. torej pristni antipod.

Posamezni slov. časopisi so na adresu don Castellitza zabeležili marsikaj gorjupega. Ali, ako se jaz postavljam danes v opozicijo, ne činim to iz brezsmiselnega namena, da kljubujem žurnalistiki, tudi ne kakor že povedano, da opravičujem duhovnika Castellitza, marveč le, ker C. notranjost še precej dobro poznam.

Štiri leta, ki jih učim kandidatinja-preživi na preparandiji nudijo dovolj prilike, izpoznavati individualnost posameznih učnih moči. Sleherno hibo in sleherno vrlino svojih predstojnikov izločijo kandidatinje prav kmalu, a to tem preje, ako dotičnik ni sovražnik žensk. In zato si usojam izreči o C. sledeči životopis:

Castellitz je sin Slovenca in Furlanke. Je li toraj to kaj čudnega, da je mati vzgojila iz njega Italijana? Očetje vobče, ki so itak večjidel po svojih opravilih, se z vzgojo otrok ne pečajo mnogo. In smelo si usojam reči, da najmanj se za njo brigajo žalibog Slovenci; ki so, ko poroče Nemko ali Italijanko prava igrača in potrpežljiva ovca brez neobhodno potrebne enerzije. In te matere imajo prav, da svoje otroke vzgoje v svojem duhu. Tem materam bi jaz najrajše zaklicala „živele“, samo da pade večji del mojega zaničevanja na one naše brezštevne slovenske žene, ki so po poroki z drugorodcem žrtvovale soprogu svoje mišljenje, svojo narodnost in svojo odločnost in svojo pravico do otrok. Castellitza mati je vzgojila svojega sina Italijana, toda v ne tako zagrizenega, da bi se ne učil slovenščine in v ne tako nasprotujočega, da bi deloval proti slovenščini. Spominjam se, da je C. na izobraževališču pogosto milejše postopal s Slovincami nego z Italijkami. In čestokrat se je zgodilo, da se je pri ravnateljstvu potegoval za Slovenke, ako se jim je dogodila kaka šolska nepriljetnost. O neki priliki pa je naravnost ozmerjal neko Italijanko, ko je naslovila slovensko sošolko s pridevkom „sciava“. Bi li ravnal tako, ako bi bil narodni naš nasprotnik. V slovenščini pa don Castellitz lahko tekmuje z vsakim šolsko opipljenim Slovincem, kajti njegov jezik ni nikako primorsko ali kranjsko narečje, marveč je popolen, kakor govorimo pravilno in decentno.

Kastelico se očita, da piše svoj primek spačeno! — Kdo se temu čudi? Jaz gotovo ne vem, upam pa si pobijati to očitjanje z motivacijo, da je nebrojno naših slov. rodoljubov, ki se podpisujejo „tuje“, češ, tako stoji v krstnem listu.

Ni mi znano, da bi bil C. klečeplazec do svojih predstojnikov, pa četudi bi ga

poznala kot takega, bi mu zato ne podajal nasprotovanih argumentov, ker se mi zdi, da spada to več k osebnosti posameznega človeka. Mislim namreč, da bi mu navzlic temu utegnile biti dolžnosti nekaj svetega.

Tretje, kar mu posamezni dopisniki prištevajo, je njegova ljubeznivost do žensk. To je resnica. Ali on mora biti ljubezniv tudi če noče, kajti Kastelico se lahko pripisuje menda še dandanes, da je eden najlepših in najinteresantnejših mož v Gorici. In prav gotovo je, da polovica onih žensk, ki so pri njegovih mašah, prihajajo zaradi njegovega dopadljivega obraza. Ako pa nekdanje njegove gojenke nameravajo izpostavljaljati sedaj javnosti na razstavo njegova pisma, si s tem dajo same sebi najslabše izpričevalo. Prvič, ker je to ne-taktno, drugič pa zato, ker ako se je C. tako spozabljal, so mu brz-kone same dajale povoda. S tem se ne potegujem za C., ampak za možkega v obče.

In zato zopet ponavljam: Za vsako prostost, ki si jo mož jemlje pri ženski, bodisi dejanski ali teoretiški, je tudi ženska kriva. Ako dotičnim gojenkam že prvo pismo ni bilo po godi, so ga mogle takoj zavrniti. Moški pa so na vsak način tako previdni, da ako navzlic zavrnitvam pišejo, ne pišejo trivijalno ali v tonu, ki bi jih lahko kompromitiral, ako nimajo zagotovljenih uspehov. Resnica je sicer, da je C. z ozirom na gojenke najrajše bliskal s svojimi pupilami po mičnih obrazkih, a istina je tudi, da so gojenke same razvemale njegovo samoljubje, saj so bile nemalokrat naravnost smešne v svoji ljubosumnosti, ki se ni izražala le v premikanju ram in v miganju ustnic, marveč celo v solzah...

Kastelic ima torej črno obleko, črne lase in črne oči, a nima tako črno notranjost, kakor se mu jo pripisuje. Ako je K. tak, kakor ga neki dopisniki opisujejo, tedaj je ta človek popolnoma neka druga oseba, nego je bil pred nekolikoma leti. Dvomim, da bi se mogel toliko izpremeniti. Lahko pričakujemo, da postane človek renegat za svojo narodnost, a ne moremo si misliti, da bi človek druge narodnosti premenil naziranje za kak narod, ko mu le-ta še ni dal povoda. Očitajmo K. da nima dovolj študij, da je še premlad in je goreč Italijan a ne očitajmo mu, da je nasprotnik Slovencev, ker bi mu s tem delali krivico. Opustimo tedaj boj proti K., ako pa ga potrdijo za trž. škofa, opazujemo njegovo delovanje in če bi se upal zaničevati ali prezirati našo narodnost in naše opravičene želje, ako bi si upal prikrajševati naše pravice, tedaj začnemo boj proti njemu z celo silo.

Irls.

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[131]

„Kaj pomeni to?“ je zamrmral grof in prebledel. „Videla bova... Pogum, smrt božja! Pokažite se kakor poveljnik armade, ki se vrača s pohoda, ne pa kakor skesan begunec!“

Mehki grofovi naravi so bile te krepke, surove besede kakor udarec z bičem.

„Bogme,“ je zamrmral, „prav imate!“

Minuto kasneje se je grof ustavil pred vrati Monteforta, kjer se je soteska končavala. Vojaki na straži ob dvigalnem mostu so ga osuplo pogledali; celo poveljujoči častnik se je zdel ves poražen. Ragastens se je obrnil naravnost k temu stražniku.

„Dajte no, gospod,“ je dejal, „ali ste izgubili glavo! Vaš gospodar, njegova Visokost grof Alma se vrača z nevarne poizvedbe, ki ga je skoraj stala življenje. Česa pa še čakate, da mu izkažete časti?“

Te besede, ki so obenem pojasnjevale grofovo odsotnost in tvorile hudo očitjanje zaradi častnikovega vedenja, so napravile nanj tisti učinek, ki ga je Ragastens namerjal.

Prepričan kakor vsi drugi, da je grof Alma zapustil Monteforte z namenom bežati v Rim, je častnik izprva sprejel grofovo vrnitev s popolnim nerazumevanjem. Spretno Ragastensovo pojasnilo pa je povzročilo v njegovi glavi nenaden preobrat.

„Visokost,“ je zajecjal, „odpustite!... Presenečen je!... in veselje... saj smo se tako vznemirjali!“

„In naglo je postavil dvajsetorico stražnikov, ki jim je bil načelnik, v vrsto.“

„Recite jim besedo!“ je šepnil Ragastens grofu.

„Gospod,“ je dejal grof častniku, „odpuščam vam vašo nepozornost zaradi dobrih vesti, ki jih prinašam. Vojaki, posrečilo se mi je dognati moči sovražnika; te skrbi nisem hotel prepustiti nikomur drugemu. Pogum, in zaupajte! Mi smo močnejši, zmaga je naša!“

„Živel grof!“ so kriknili vsi vojaki kakor en moč. S tem je bilo opravljeno. Grof Alma, ki se mu je vračala nada spricho lahkote, s katero so se stvari vršile, dočim si je on predstavljal vse polno nepreokračljivih zaprek — grof Alma je pomignil Ragastensu.

„Gospod,“ je dejal ta častniku, „spremite njegovo Visokost do palače.“

In ko je častnik z osuplim presenečenjem pogledal tega tujca, ki mu je dajal povelja, je grof dodal:

„Ubogajte mojega pribočnika, gospod.“

Častnik je salutiral in hitel vrstiti svoje moštvo.

„Tovariš,“ je dejal Ragastens, sklonivši se k njemu,

„ne ganite se do palače in dobro ubogajte moja povelja, pa vam jamčim, da je vaša sreča!“

Častniku se je mahoma zasvetilo, da se godi nekaj nenavadnega in da s slepo pokorščino lahko zares zagotovi svojo srečo. Njegov sklep je bil še ta trenutek storjen. Postavil se je pred svoje ljudi, dvignil meč in pričel korakati, kričeč:

„Živela njegova Visokost! Slava grofu Alma!“

Mala četa se je odpravila proti palači, spremljana že zdaj od vojakov in preprostega ljudstva v prazničnih oblekah, ki so vsi krikali „Živel grof!“ ne da bi vedeli zakaj, kakor uro poprej niso vedeli, zakaj kriče „Smrt mul!“

A najsi so bili ti dogodki in preokreti še tako nagli, vest o vrnitvi grofa Alma se je širila z bliskovito brzino. Besede, ki jih je bil govoril vojakom, so šle od ust do ust. Grof je bil ogledal sovražnikove priprave. Grof je tvegaj svoje življenje. Z običajno gibljivostjo vseh množic je ves Monteforte, kolikor ga je bilo na ulicah, hrupno pozdravljaj grofa, ki ga je še dopoldne po splošnem mnenju trebalo obesiti ali zabosti...

„Kaj sem vam rekel?“ je dejal Ragastens s sijočim obličjem.

„Prav ste imeli gospod... Toda kaj pomenijo te oddaljene fanfare in te praznične obleke? ...“

Spremistvo, ki se je bilo zbralo okrog grofa Alma, je stopilo ta hip na veliki trg pred palačo... V istem hipu pa je stopilo na isti trg iz druge ulice drugo spremstvo, še bolj sijajno in še glasnejše; in dočim je prvo klicalo „Slava gospodu grofu!“ se je dvigalo iz drugega nepretrgano klicanje, ki sta ga grof in Ragastens le polagoma razbrala:

„Živel naš poveljnik knez Manfredi! Slava mladi kneginji Manfredi!“

Ragastens se je dvignil v stremenih. Petdeset korakov od njega, onostran burnega vihtenja čepic in pasov, se mu je prikazala bela postava v blesteči kočiji. Bila je Primavera...

Videl jo je razločno. Poleg nje je sedel knez Manfredi, srečen, smehlja se in odzdravljaje... Razumel je!

Ragastens je čutil, kako mu lega megla na oči, in vse svoje sile je moral napeti, da se ni zgrudil na la... Vse se je rušilo okrog njega. Karkoli je bil storil, vse je bilo zdaj odveč.

Do tega trenutka je čutil, kako se vsak dan dviga za eno stopnjo više, s pomočjo svoje smeje spretnosti in bistrega duha. Zdaj pa je hipoma padel nazaj. Videl se je šibkega, skoraj da smešnega v lastnih očeh, in silen mrz mu je objel srce.

Toda neizogibno se je bilo zgodilo. Obadva spreveda sta se bila srečala ob znožju slavnostnih stopnic pred palačo. Knez Manfredi je videl osuplost in nezaupnost, izražajočo se na obrazih vseh gospodov, ki so ga obdajali. In v trenutku, ko je grof Alma stopil pred palačo na tla, je skočil tudi on s kočije ter zaklical:

(Dalje.)

Iz slovenskih krajev.

Iz Brezovice. V nedeljo, dne 16. oktobra je napravil viški „Sokol“ izlet v Podsmreko pri Brezovici. Tam se je združil z odsekom iz Notranjih goric ter imel v gostilni g. Kanca kratak odmor. Nato je odkorakal čez Šmartno, Dobrovo, Stransko vas na Podutik in potem nazaj na Vič oziroma na Glince. Tu se je poslovil notranjegoriški „Sokol“ ter peš odkorakal proti domu. Med potjo se je ustavil v gostilni g. Kanca, kjer je bila ravno vinska trgatev. Zabava je bila imenitna. Toda, kakor povsod na deželi, kjer gospodarji klerikalna izobrazba, tako vlada tudi tukaj veliko sovraštvo do Sokolov. Tako so brezovski in dobrovski čuki pokazali svojo izobrazbo, katero zajemajo iz faroških studencev. Pokazali so, koliko so že napredovali ter poskusili, kako se bode obnesla metoda, da je dobro, da se nasprotnika, če treba, pobije tudi s kolom. Ko so se Sokoli nič slabega sluteč poslovili in odkorakali proti domu, se usuje za njimi cela tolpa čukov in jih napade z različnim orožjem. Posebno sta se odlikovala „Oberčuk“ in Kremzarjev Blažek, ki je trdil, da tako društvu, ki se nikdar ne pretepa, sploh ni nič vredno. O ironija! Kam jadramo. Mesto miru, se oznanja prepir in sovraštvo in boj proti političnim nasprotnikom. Klerikalci so danes že tako prožeti s sovraštvom do Sokolov, da se vsakemu količkaj dostojnemu človeku kar gnusi. A tudi vam, gg. čuki bo enkrat odklenkalo. Tebi notranjegoriški „Sokol“ pa kličemo: Vstrajaj na svojem delu, katerega si se oprijel in ostani čist in brez madeža, kakor si bil dosedaj.

Splošni pregled.

Sankcioniranje volilnih redov in dr. Šusteršič.

Graška „Tagespost“ poroča: Sankcioniranje novega volilnega reda za Ljubljano se je volčje pričakovalo, presenečilo pa je sankcioniranje volilnega reda za celo deželo, ker se je mislilo, da tega reda vlada ne bo predložila, ker je sestavljen enostransko in pripomore k popolni zmagi S. L. S. ker se ne more misliti, da bi vlada potrdila volilni red, ki je bil sprejet s 3 glasovi večine in sicer od stranke, ki dela na Dunaju opozicijo; zato se je takoj mislilo, da za tem nekaj tiči — in to je sedaj jasno. Dr. Šusteršič je delal v začetku leta velik hrum zaradi bosenskih kmetov, ker pa je to vprašanje zaradi zadnjih pojavov v Bosni zopet akutno se je vlada bala očitati. Dr. Šusteršič se je temu izognil z izgovorom, da ima doma dovolj dela in tako je odložil mandat v delegaciji, za plačilo pa je dobil — volilni red. Tako je torej dr. Šusteršič pribarantal volilni red. Zdej je za vse prav — za ministre, da se ni treba zagovarjati in za Šusteršiča, ki je napravil dobro kupčijo.

Istrski deželni zbor.

Istrski deželni zbor je torej zaključen. Naši poslanci so se neustrašeno bojevali za ljudstvo in so porabili vsa sredstva, da ne bo ljudstvo plačevalo 500.000 K deficita, ki ga je napravila laška pazinska razstava. Scene v zboru so bile zelo burne. Galerija je vdrla v zbornico in je hotela napasti naše poslance. Tudi na ulici so bili poslanci od množice napadani. Vkljub temu so poslanci hrabro dobojevali boj, ki je pokazal, da se manjšini ni treba vedno umikati.

Mali listek.

Šport.

Aviatika.

Največja senzacija zadnjih dni je bil Wellmanov polet iz Amerike v Evropo. Gotovo, podjetnost prve vrste ki nas spominja na razne „Amerikanske novice“. Wellman je najprej obljubljal, da poleti na severni pol in si je zato sestavil poseben balon. Zanimanje je bilo veliko. Toda morda ga je ustrašila usoda slavnega Andreea, ki je pred dobrimi 10 leti šel z balonom na severni pol in se ni vrnil nikdar več, ali pa si je mislil, da bi tam srečal kakega konkurenta, ki bi po njegovem uspehu naenkrat presenetil Evropo, da je bil on že preje tam, kakor se je to dogodilo lani med Paryem in Coocom. Ker je bila torej slava na severu negotova, se je Wellman odločil za polet v Evropo. Na severu ni ljudi, ni prič, tam bi nihče ne sprejel utrujenega aviatika, v Evropi pa spremljajo letalce presenečene množice ljudstva in na mestu, kjer pristane, ga venčajo in proslavljajo.

Za Wellmanov polet je bilo seveda veliko zanimanje tudi v Evropi; vsak dan so poročali časopisi in telegrami o njem. Wellmanov balon je bil pripravljen na vse.

Železničarski štrajki.

Stavka v Franciji je končana, delavstvo je moralo odnehati. Sedaj je nastala stavka na egiptovskih železnicah. V Kairi je prišlo do spopadov med policijo in delavci, ki zahtevajo večjo plačo. Enako je nastala stavka pri pouličnih železnicah v Bremenu, kjer je tudi prišlo do bojov na ulici.

Čenstohov.

Menih Mazcoch je vse priznal. Drugi menihi so pred sodnijo v Perihovu priznali še tri druge umore, ki so se zgodili v samostanu. Helena Mazcoch zatrjuje svojo nedolžnost; bila je baje le žrtev pohotnega meniha.

Deželni zbor kranjski.

Ne izplača se pisati natančnega poročila o delovanju deželnega zbora kranjskega; škoda prostora. Klerikalci se na manjšino čisto nič ne ozirajo, kakor bi je sploh ne bilo in uveljavljajo princip majoritete z ono brezobzirnostjo, ki jim je lastna povsod, kjer so oni — v večini. Za predloge, ki jih stavljajo člani njihovega kluba in ki dobi, predno pridejo na vrsto, od barona Schwarza opazko „nihil obstat“, glasujejo kot na komando, a vsak predlog, ki ga sproži kak napredni poslanec, zavrzajo že a priori, ker hočejo na ta način pokazati svojo neomejeno moč.

Od takega deželnega zbora nima dežela nobene koristi, ker pri sklepanju raznih zakonov se ne gleda na drugo kot na koristi klerikalne stranke, za splošne koristi se pa klerikalna večina niti ne zmeni. Utrditi moč klerikalizma v deželi, to je edini cilj deželnozborske večine in zato dobi človek, ki prisostvuje debatam vtis, kakor bi se nahajal v buffetu hotela „Union“.

Zelo umesten je bil predlog naprednega poslanca Višnikarja glede pravilne pisave krajevnih imen. Pri nas ima skoraj vsaka vas razen pravičnega slovenskega še nerodno prestavljeno nemško ime, ki nikomur ni znano in ki ga nihče ne opablja, izvzemši naše slavne c. kr. urade. To naj se odpravi in naj se popravi krajevni repertorij. Predlog se je odstopil upravnemu odseku.

O poročilu finančnega odseka o dovolitvi posojila mestni občini ljubljanski je poročal poslanec Žitnik, ter stavil ta-le predlog:

Finančni odsek predlaga:

Visoki deželni zbor skleni:

1. Mestni občini ljubljanski se dovoli, da sme znesek 1,450.000 K kot ostanek s sklepom deželnega zbora kranjskega z dne 15. januarja 1909, oziroma z Najvišjim odločilom z dne 13. avgusta 1909 dovoljenega posojila v znesku 2,450.000 kron najeti proti 4 1/2 %.

Predlog je bil brez debate soglasno sprejet.

Istotako je bil po Žitnikovem referatu soglasno sprejet ta-le predlog:

1. Mestni občini ljubljanski se dovoli, da najame za svojo zastavljalnico v svrhu obratne glavnice posojilo v znesku 200.000 kron pri Mestni hranilnici ljubljanski proti 4 1/2 % obrestovanju.

Posl. dr. Triller je predlagal naslednjo resolucijo: Deželni zbor smatra primerno regulacijo službenih prejemkov učiteljskega osebja na ljudskih šolah za neodložno ter naroča deželnemu odboru, da že v prvi seji prihodnjega zasedanja predloži deželnemu zboru svoje tozadevne nasvete.

Dr. Lampe se izjavi takoj z vso odločnostjo proti temu res umestnemu pred-

lagu in predlog pade, ker so glasovali proti njemu vsi klerikalni poslanci kot en mož. Naravno, za koristne in potrebne reči nima dežela denarja, ker potem ne bi mogla hraniti raznih klerikalnih parazitov.

Občni Stara Vrhnika se dovoli pobiranje 100 % doklade.

Sprejet je bil s klerikalnimi glasovi čudni predlog posl. Kobija, da se opusti zavarovanje deželnih poslopj in da se ustanovi poseben zavarovalni sklad. V imenu naprednih poslancev je ta predlog, ki ga predlagatelj nikakor ni utemeljil, pobijal dr. Tavčar. Pomagalo ni, seveda nič, ker klerikalci so glasovali „za“ — iz bog-sigavedi kakih strankarskih motivov.

Nujni predlog posl. dr. Novaka proti draginji so klerikalci zavrgli, četudi je bil predlog temeljito motiviran in umesten. Pa kaj je klerikalnim poslancem draginja, saj oni je ne čutijo, za to že skrbi — „naše verno ljudstvo“.

Lep deželni zbor imamo in lepo deželnozborsko večino! Srečna Kranjska!

Dnevne vesti.

Domišljavost domišljava. Nedoletni Vl. Gärtner, ki je bil uslužben nekaj časa v oglasnem oddelku „Jutra“, je rad renimiral okoli kot urednik „Jutra“ in trdi tudi sedaj, da je bil uslužben v uredništvu „Jutra“. Ker ne želimo, da bi občinstvo mislilo, da bi bil tak otrok mogoč v našem uredništvu, izjavljamo ponovno, da nedoletni Vl. Gärtner nikdar ni opravljal nobene funkcije v našem uredništvu.

Napihnjenci. Samozavesten je večrajšnji „Slovenčev“ uvodnik, v katerem se proslavlja klerikalna zmaga na Dolenjskem. Clankar pravi na koncu, da so te volitve dokazale, da o slovenskem liberalizmu sploh govoriti ni več vredno in vendar so skoraj vse dnevne novice v tej številki „Slovenca“ posvečene — slov. liberalizmu. Ko bi se klerikalci ne bali naprednjakov, ne bi se toliko pečali z njimi.

„Narod“ psuje Hribarja in Tavčarja.

„Narod“ se zadnji čas, če tudi mi ž njim sploh ne polemiziramo, nevzdržema zaletuje zdej v tega, zdaj v onega naprednjaka in ga psuje. Včerajšnji „Narod“ je dosegel v psovanju rekord, kajti spravil se je na Hribarja in Tavčarja in vse bivše občinske svetnike. „Narod“ piše namreč: „Tisti dan, ko je kratkovidnost zmagala nad preudarnostjo, ko se je zdrava pamet umaknila kričanju puhlogavcev, ko je prišlo do razpusta občinskega sveta...“ Naravnost neverjetno je, kako se zadnji čas „Narod“ lahkomišelnost igra z usodo narodno-napredne stranke! Javnost naj sodi, kam pridemo, če se upa Malovrh napadati na tako podel način cel bivši občinski svet, Hribarja in celo svojega šefa Tavčarja. Dr. Tavčar je namreč tudi odločil za razpust občinskega sveta in dr. Tavčar je tisti, ki je po razpustu na shodu zaupnih mož predlagal, da se postopanje občinskega sveta odobri. Sedaj „Narod“ vsak dan vse skup zmira s kratkovidnostjo, puhloglavostjo in drugimi cvetkami.

Klerikalci za draginjo. Včerajšnja seja deželnega zbora je bila v toliko zanimiva, da so se v njej klerikalci pokazali, koliko jim je mar revščina in pomanjkanje ki nastaja med konsumentami radi draginje. Dr. Novak je namreč stavil predlog, da naj bi se **uvažala klavna živina in južno-ameriško meso.** Klerikalci pa so predlagali in seveda tudi sklenili naj se preide **preko tega predloga na dnevni red!** Kadar se bodo klerikalci po Ljubljani pekali za glasovi, bodo pa tudi volilci šli **preko njih** k volitvi. Zapomnimo si to!

Fajmošter Hladnik za draginjo. V deželnem zboru so klerikalci izbrali za glavnega govornika, ki je govoril zoper uvoz živine in mesa in za draginjo, fajmoštra Hladnika. Mož seveda nima otrok, vsaj zakonskih ne, in tudi mu ni treba na kmetih plačevati visoke stanovanjske najemnine. Njemu se radi tega ne čudimo, da je govoril proti konsumentom mesa. Pozabiti pa ne smemo, da so ga izbrali za svojega govornika tudi dr. Krek, dr. Pegan in drugi, ki se vedno dobrikujejo in ližejo mešancom in delavcem.

Draginja, draginja. Vse toži o draginji, kmet in meščan, delavec in uradnik. Kakor velik strah se je pojavila, ki straši vse sloje in preti celi družbi in državi. V nedeljo je shod „Skale“ o draginji v Mestnem domu. Meščani pridite mnogobrojno in protestirajte proti draginji!

V nedeljo vsi na shod! Nedeljski shod zoper draginjo mora biti sijajna protestna manifestacija vseh onih slojev, ki trpe in bridko čutijo neznošno draginjo. Prišli bodo na shod družinski očetje, ki znojnim čelom ne morejo več toliko zaslužiti, da bi zadostno preživeli sebe in rodbino. Na shod pridejo pa tudi naše uboge gospodinje, ki vzlic pridnosti in bistroumnosti ne morejo več z mesečnimi prispevki izhajati. V nedeljo pride vse na shod, kar čuti socialno, kar trpi vsled rastoče draginje.

Sijajna napredna zmaga. Pri včerajšnjih občinskih volitvah so naskočili klerikalci napredno dolensko trdnjavo Kostanjevico z vso silo. Po ljutom boju so zmagali naprednjaki v vseh treh razredih. Poparjenost med nasprotniki, ki so se za te volitve že pripravljali od spomladi, je nepopisna. Živeli neustrašeni napredni volilci!

Volitve na Dolenjskem. Izid volitev v posameznih občinah v novomeškem-belokranjskem državnozborskem volilnem okraju je sledeči:

Gradac	Gangl	69,	Jarc	28,
Vavta vas	10,	131,		
Toplice	46,	349,		
Loka p. Črnomlju	44,	52,		
Vinji Vrh	77,	20,		
Št. Peter	45,	266,		
Bela cerkev	81,	105,		
Semič	35,	198,		
Mokvica	1,	88,		
Precina	79,	299,		
Mirna peč	91,	429,		
Podzemelj	70,	117,		
Tribuče	17,	59,		
Butovaj	10,	45,		
Griblje	4,	59,		
Brunice	51,	208,		
Stopiče	3,	448,		
Vinica	48,	344,		
Radovica	8,	137,		
Metlika	194,	45,		
Dražice	5,	84,		
Vinji vrh p. Metliki	14,	34,		
Črešnjevca	10,	77,		
Dragatuš	78,	77,		
Tanča gora	14,	79,		
Šunter p. Nov. M.	108,	454,		
Novo mesto	164,	146,		
Orehovica	54,	128,		

Pod glavarstvo Črnomelj spajajoče občine 1013, 2412, Torej skupno Gangl 1745, Jarc 5382. Zmagal je torej klerikalec Jarc, in sicer z veliko večino glasov, kar je vsled strahovite duhovniške agitacije tudi bilo pričakovati.

Slovensko deželno gledališče. Danes zvečer (drugič za nepar) opereta „Knežna“. — V soboto drugič „Punčka in „Lo-

Slovanski football.

Morda se bo kdo razjelil nad zgornjim izrazom, ako ni prijatelj novotarij v športu in v jeziku — kakor Prešernov pisar, ki pravi od mene vsaka pesem je prokleta, ki nima prav slovenskega imena. V našem slučaju ni reki: „Vsaka igra.“ Toda prišli so taki časi, da budi šport in žoga več zanimanja nego literatura in pesem. Dobra vzgoja bo znala oboje združiti.

Kako naj torej imenujemo to angleško igro: Nemci pravijo Fussball, Čehi: kopana, Poljaki: pilka nožna, Hrvati: nogomet. Zadnji izraz smo tudi mi sprejeli. Morda se bo našel kak jezikoslovec, ki bo ustvaril boljšega. Za enkrat pustimo to. Torej „slovanski nogomet“. Sliši se to, kakor da bi kdo noge metal. Zato pišem o slovenskem footballu. To je angleška igra, ki še ni stara menda četrt stoletja pa se igra po celem svetu: po Ameriki, po Japonskem, po Angliji in Italiji in tudi že v Ljubljani. Najbolj priljubljena igra naše dobe. Uvedla se je tudi na vse šole in so dopuščene šolski mladini javne tekme. Torej gotovo nekaj dobrega za telesno vzgojo mladine.

Med slovanskimi narodi so tudi tu na prvem mestu Čehi. Premagali so že vse narode in so dobili predlansko prvenstvo na celini. Celo v London so si upali. Zmagali sicer tam niso, a uspeh so dosegli. Doma pa so Angleže v večini premagali.

Balon je bil velik in opremljen z raznimi novimi iznajdbami. Bil je drugačen, nego oni, s katerim je hotel iti na sever. V njem se je peljalo 6 oseb. Odšel je iz New Yorka in amerikanske množice so ga navdušeno pozdravljale.

Wellman je imel priprave za brezžični telegram. Prve vesti so bile ugodne. „Imamo se dobro“. Kmalu je prišel telegram, da se je nekaj potrolo, kar pa bodo kar gori na višavah popravili. Potem je prišla vest, da ni vse v redu in od takrat je izginil sled za Wellmanom. Vsi so ugibali, kje je. Eni so mislili, da je padel v morje, drugi, da je v meglah izgubil smer, tretji, da ga je uničil orkan. Včeraj so prinesli listi iz New Yorka telegram, da je neka ladja našla Wellmana na morju. Wellman je imel namreč za vsak slučaj tudi malo ladjo seboj. Tako je bil Wellman s svojo družbo rešen, balon pa so prepustili usodi na morju.

Wellmanov polet se torej ni posrečil, vendar je dokazal veliko podjetnost in da je upanje, da bomo kmalu letali čez morje.

Zato pa še imamo na celini nekaj uspehov. Kapitan Engelhardt je na aeroplanu Wrightovega sistema letel iz Nemčije v Francijo. Zletel je v Trierju ob 4. uri 59 min. ob pol 7. uri je bil nad Metzom in je zvečer prišel v Nancy. Preletel je 200 kilometrov. Tam ga je pozdravilo francosko prebivalstvo. Ko bi bili tako letali l. 1870.

Velik uspeh je dosegel aviatik Vynmalen, ki je preletel iz Pariza v Bruselj in nazaj v 20 urah 50 min.

Lepe uspehe so imeli v nedeljo na Češkem. V Pragi (pri Visočanih) je letal ing. dr. Sablatnig. Imelo je priti še par aviatikov, toda Kaute je bil ostal nekje pri Podmoklih in drugi tudi niso dospeli. Ostal je torej Sablatnig sam. Pač pa je prišla iz Piska gdč. Ružena Kriegerova, ki se je hotela „peljati“ z ing. Sablatnigom. Naletela pa je na konkurenco, kajti tudi gdč. Laglerova je hotela „iti v zrak“. Toda obe nista mogli „letati“ ing. Sablatnig se je odločil za prvo in je — zletel z njo nad množico. Letal je v višavi 100 metrov in je delal po zraku razne ovinke, včasih je prišel prav nizko nad glave občinstva in se je zopet dvignil. Ko je s svojim parom izstopil, so vprašali gospodično, če se je kaj tresla. Rekla je, da ji je bilo samo — mraz. Kakor se vidi Praga tudi v aviatiki hitro napreduje.

Srečo je imel tudi ing. Hieronymus, ki je znan že od svojih „pomladanskih poskusov“. Letal je v Mladi Bole-slavi, na stroju, ki ga je napravila slavna tvrdka Klemen in Laurin. Poskus se je posrečil in je pridobil češki tvrdki nov renome! Hieronymus je letal 27 minut v višavi 80 do 100 metrov.

znica", ki sta pri premijeri občinstvu in vsej kritiki jako ugajali. Predstava se vrši za nepar, na kar opozarjamo. — V nedeljo popoldne ob 3. uri predstava „Knežne“ za goste z dežele in za mladino ob zelo znižanih cenah; zvečer ob 7. uri japonska drama „Tajfun“, ki je izredno ugajala. — V terek ruska revolucionarna drama „Moloh“ (iz najnovejše dobe ruske države), spisal Lev G. Birinski.

Predavanje „Akademije“. Sinoči je predaval v „Mestnem Domu“ dr. Demeter vitez Bleiweis-Trsteniški „o kolери“. Predavanje je bilo zelo dobro obiskano, kar je pokazalo, kako hvaležno ulogo vrši „Akademija“. Vabilo je gotovo tudi to, da je sedaj, ko vsi časopisi pišejo o kolери, predavanje aktualno. G. predavatelj je govoril najprej o zgodovini kolere. Dočim so t. zv. koze mučile človeštvo že v starem veku, in je kuga divjala že pred trojo, ter je posebno morila v srednjem veku, se je kolera pojavila šele v prvi polovici 9. stol. Prišla je iz Indije, preko Rusije v Evropo. Ljubljana jo je imela l. 1827. in pozneje se je večkrat ponavljala, zadnja večja epidemija je bila l. 1856. Toda sedaj grozi zopet. G. predavatelj je potem popisal bolezen in je pojasnjeval svojo razlago s slikami. Popisal je razne bakterije in posebej vitrio, ki je vzrok kolere. Nato je slikal razvoj bolezni in nje posledice. Posebno važen je bil oddelek o nakuženju in razkuženju. Kolere se ubranimo s tem, da se varujemo slabe vode, surovega sadja in jedi, da pazimo na snago rok in ust in da se varujemo nakuženja od sumljivih oseb. Posebno snaga se priporoča po stanovanjih in prenočiščih. Sicer oblasti danes srbje, da se ne razširi bolezen, toda občinstvo jih mora pri tem podpirati. G. predavatelj je omenil par slučaje, kako se je raznesla bolezen vsled nepredvidnosti. Poslušalci so se za skozinskozi zanimivo predavanje, ki je trajalo celo uro, zahvalilo s ploskanjem. Tako je „Akademija“ začela svoje delo in želeli je, da ga sistematično in stalno nadaljuje.

O razmerah na naših kolodvorih. Na razne načine skrbimo za tujski promet, toda razni sprevodniki pri nas ne kažejo ravno one uljudnosti, kakor jo sreča človek po drugih železnicah. Še slabše so razmere na naših kolodvorih, njim na čelu je ljubljanski, ki nima menda nobenega prostora za potujoče delavce. Prejeli pa smo še sledečo pritožbo. V ponedeljek zjutraj je prišel neki gospod spoten in utrujen z Bleda v Lesce. Gospod se je do Bleda vozil v II. razredu in si je hotel do prihoda vlaka odpočiti v čakalnici II. razreda v Lescah. Toda sluga ga ni pustil noter. Hotel je od njega imeti karto. Te vendar ni mogel imeti, dokler blagajna ni odprta. Gospod je torej dal poklicati postajnačelnika, ki je potegnil s slugo, češ, da se čakalnice odpirajo šele pol ure pred prihodom vlakov. Tako je moral gospod ob 5. zjutraj, spoten in utrujen čakati zunaj na vlak in se je pri tem prehladil. Sluga pa mu je celo pretil, da ga bo tožil zaradi kaljenja — nočnega miru. To je nezasišno! Zakaj pa so čakalnice! Povsod, kjer človek potuje, se ravna s potniki tako, da se jim olajša potovanje in nihče ne brani ljudem, da si odpočijejo v čakalnicah II. razreda po več ur, ali celo noč. Pri nas pa nastopajo proti potnikom sluge s svojo surovostjo. Čas bi bil že, da bi bilo konec takih pritožb, uradniki in uslužbenci naj izpolnjujejo svoje dolžnosti, in naj ne mislijo, da so absolutni gospodarji na kolodvorih. Potniki imajo svoje pravice, ker plačajo in imajo pravico biti do vlaka v čakalnicah.

Preteklo soboto in nedeljo je igrala Slavija z Old grammarians, ki spadajo med najboljša društva. Slavija je Angleže obakrat premagala v soboto 3:0, v nedeljo 5:0. Uspeh kaže, da stoji Slavija še vedno na oni višini, na kateri je dosegla evropsko slavo. Zato pa so Rusi v Petrogradu premagali Čehe z 5:4. Pretekli teden se je namreč odpeljalo eno društvo „Slavije“ na Rusko, kjer je v nedeljo igrala proti Zvezi ruskih društev. Udeležba je bila nad 5000, v čemer se vidi zanimanje ruske družbe za šport. Kakor v sokolstvu tako bodo Čehi tudi v športu slovanskim narodom za zgled. Slavija je doma že igrala s Poljaki in Hrvati, seveda se je pokazalo da so Poljaki in Hrvati šele v začetku. Od teh dob pa se je tudi med njimi football razvil. Sicer so zadnjič v Krakovu praški Smihovci zopet potolkli Poljake, a morda pride nekdanje rvanche. Tudi hrvatski klubi se lepo razvijajo. V Zagrebu je „hrv. akad. šport-klub“ pobil dva dobra madžarska kluba (4:0) in celo „Torna-Club“ iz Pešte je slabo opravil. Na vsak način raste „slovanski football“.

O slovenskem footballu se danes še ne more govoriti, dasi imamo že nekaj dobrih mladih igralcev in tudi igra se med mladino mnogo goji. Morda pa bomo le v nekaj letih doživeli, da se bomo pomerili s kakimi bratskim gosti iz te ali one slovanske strani.

To je pa res malo čudno. Pri Sv. Krištofu na Dunajski cesti je nabiralo več ubogih mestnih otrok kostanj, ki je padel z dreves. Ko so se vračali domov, jih je paznik na Dunajski cesti ustavil in zahteval od vsakega po 6 vin. To je pa res malo čudno! Da bi morali ubogi otroci, ki pobirajo na mestnem svetu kostanj, ki pada z dreves, plačevati na mitnicah davek, tega pa še nismo slišali. Pustimo revežem svoj zaslužek, naj ga uživajo v miru.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Delegacijsko zasedanje.

Dunaj, 19. oktobra. Danes se je nadaljevala seja ogrskega odseka za zunanje zadeve. Vršila se je specijalna debata o proračunu zunanjega ministrstva. Debate so se udeležili Kossuth, grof Esterhazy, delegat Nagy in ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary. Jutri bo zboroval mornarični, v petek pa vojni odsek, ki bo nadaljeval svojo razpravo še v soboto in v nedeljo. Kakor se sedaj domneva se bo pričelo plenarno zborovanje avstrijskih in ogrskih delegatov šele 5. novembra in bo trajalo 5 dni.

Obstrukcija v gališkem deželnem zboru.

Lvov, 19. oktobra. Ker je bil v zadnji seji gališkega deželnega zbora sprejet nujen predlog glede nove volilne reforme za deželni zbor, je danes rusinski poslanec dr. Konstantin Levicki predlagal, naj se predlog izroči posebnemu odseku, ki se bo posvetoval o njem. Ker pa poljska večina ni hotela o tem ničesar slišati in je preuogo odklonila, so rusinski poslanci pričeli z obstrukcijo. Razmetavali so pulte, žvižgali in se posluževali sploh vseh obstrukcijskih sredstev. Toda kljub obstrukciji, se je seja čisto mirno nadaljevala, dokler ni bil izčrpan ves dnevni red. Poljaki rusinske predloge kar zapored odklanjajo. Prihodnja seja se vrši v soboto. Rusinski poslanci so izjavili, da so pripravljeni uporabiti vsa sredstva v svrhu nadaljevanja obstrukcije.

Seja čeških radikalcev.

Praga, 19. oktobra. Na današnji seji čeških radikalcev je bil po poročilu poslancev Sokola in Klinaka sprejet predlog, v katerem se pozivljajo vsi češki zastopniki na češko-nemški narodno-politični konferenci, da naj v slučaju, ako jih bodo pri glasovanju o predlogu glede delitve češkega deželnega zbora in predlogu glede narodnostne avtonomije praškega mesta, preglasovali Nemci in konservativni veleposelniki, takoj zapuste posvetovanja. Ta sklep čeških radikalcev se smatra kot začetek konca češko-nemške narodno-politične konference. Zato se vrši v petek dopoldne seja zveze vseh čeških poslancev.

Nezaupnica nemškimi zastopnikom na narodno-politični konferenci.

Liberce, 19. oktobra. Na današnjem zaupnem sestanku nemških nacionalcev v Libercah je bil sprejet predlog, v katerem nemški nacionalci kar najodločneje protestirajo proti popustljivosti nemških zastopnikov na češko-nemški narodno-politični konferenci. Nemški nacionalci izjavljajo, da je sporazum med Čehi in Nemci mogoč samo v tem slučaju, ako Čehi izpolnijo vse nemške zahteve. Na nemške zastopnike na skupni konferenci je predlog nemških nacionalcev napravil najslabši utis.

Ploj in „Kikiriki“.

Dunaj, 19. oktobra. Današnja številka nemško-krščanskega satiričnega lista „Kikiriki“, prinaša o Ploju sledeče verz: „Wie loyal und wie so treu, ist dagegen dieser Ploj. Wissen mocht' man bloß, soviel Lieb, was kostet doß“.

Bolezen prestolonaslednika Aleksandra.

Belgrad, 19. oktobra. Položaj srbskega prestolonaslednika Aleksandra je nevarnost obupen. Prestolonasledniku je prepovedana vsaka kopelj. Celo hranijo ga umetnim potom. Danes pride v Belgrad zopet dunajski specialist dr. Hvostek, ker je bil brzojavno poklican. Zaradi bolezni prestolonaslednika Aleksandra so že skoro vsi evropski vladarji izrazili kralju Petru svoje sočutje in žalost.

Samostojnost Perzije v nevarnosti.

London, 19. oktobra. Angleška vlada je izjavila, da bo v slučaju, ako nemiri v južni Perziji ne ponehajo, Anglija zasedla tudi takozvani nevtralni pas Bušir-Ispahan. To pomeni toliko, kakor popoln propad Perzije.

Španska in Maroko.

Pariz, 19. oktobra. Španska se zopet peča z vprašanjem glede okupacije kraja Tepuan v Maroku in je radi tega svojo marokansko posadko že znatno pomnožila.

Marokanci dobro vedo, da jim preti velika nevarnost in radi tega je sultan Muley Hafid že proglasil sveti boj proti Špancem.

Novo grško ministrstvo.

Atene, 19. oktobra. Grški poslanik v Carigradu Grypario prevzame v Venizelosovem kabinetu ministrstvo za zunanje zadeve.

Bolezen grofa Leva Tolstoja.

Petrograd, 19. oktobra. Slavni ruski pisatelj, grof Lev Nikolajevič Tolstoj je nevarno obolel. Bolezen je veliko hujša, kakor se je prvotno mislilo. Tolstoja moči popolnoma zapuščajo. Bati se je katastrofe in sicer zlasti radi visoke starosti.

Afera Crippen.

London, 19. oktobra. Danes se je pričela obravnava proti znanemu morilcu dr. Crippenu in njegovi ljubici Le Neve. Obravnava bo trajala štiri dni. Dosedaj so vse priče za Crippena zelo neugodno izpovedale. Dr. Crippen taji zelo dosledno. Naval občinstva je velikanski.

O Wellmanu.

London, 19. oktobra. Avijatik Wellman je s svojim poletom dosegel rekord. Vzdržal se je v zraku 69 ur in preletel 100 km na uro. Le žal, da se je njegov zrakoplov na morju ponesrečil in ga niso mogli rešiti.

Portugalski menihi na potu na Goriško.

Gorica, 19. oktobra. Baron Lazzarini je prodal svojo graščino nekemu italijanskemu duhovniku. Kakor se zatrjuje, je dotični duhovnik kupil omenjeno graščino za neko kongregacijo, ki pride iz Portugalske.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:
Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Poslano*)

Kaj se g. Kosér opravičujete v „Poslanem“, ko vendar ljudje iz cele dežele dobro vedo, kako vsiljivo prodajate Vaše blago. Vaši uslužbenci morajo stati celi dan na ulici in prežati na ljudi. Ob prihodu vlakov se pa Vi in trije uslužbenci nastavite čez celo ulico, ustavljate ljudi s silo in jih vlečete v trgovino. Vrh tega tako kričite, da se sliši do moje trgovine, kar lahko dokazem s pričami. Pretili ste mi, da če ne prekličem prvega „Poslanega“, pojde moja trgovina v „luft“. Na kakšen način, ali z dinamitom? Potem tudi moje življenje v trgovini ni varno pred Vami. Rekli ste: „Sem Orehku uro navila, jo bom pa še Vam.“ Pa pri meni Vas bode „korajža“ minila, ker jaz nimam nič „masla“ na glavi, kakor ga imajo drugi.

Franja Snoj, trgovka.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, v kolikor določa zakon.

Zahvala.

Smatram za svojo dolžnost zahvaliti se javno g. dr. Fr. Dergancu ki me je v času moje bolezni s pravim človekoljubjem zdravil in kmalu tudi ozdravil.

Anton Cerar, raznašalec „Jutra“.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znakmo 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti v znakmah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Stavbišče, okrog 1000 klafter veliko, poleg drž. ceste, v neposredni bližini kolodvora na Jesenicah, se pod ugodnimi pogoji proda. Pojasnila daje Viktor Plahutar, p. d. Zaveljčina, na Savi št. 1, Jesenice-Fužine. 335/5—3

Nemeblovana soba s posebnim vhodom za enega gospoda se išče. — Ponudbe sprejema inseratni biro „Jutra“. 336/3—3

Proda se iz proste roke hiša s šestimi stanovanji. Ugodna prilika. Poizve se v Novem Udmatu št. 108. 337/2—3

Gospod išče opremljeno sobo s posebnim vhodom in dobro hrano, najraje pri boljši vdovi. Ponudbe pod „Gospod 10“, poštno ležeče, Ljubljana. 339/3 2

Proda se dobro ohranjen šivalni stroj, 1 otroški voziček in nekaj obleke na Elizabetni cesti 7, II. nad. 341/1—2

Odda se dve elegantno meblirani mesečni sobi s krasnim razgledom. Na razpolago tudi kopalna soba. Vprašati je na Elizabetni cesti 7, II. nad. 342/1—2

Sprejme se krojaški pomočnik za mala dela. Franc Uršič, Spod. Šiška 111. 344/2—1

Lep eleganten divan se proda. Kje, pove inseratni biro „Jutra“. 345/3—1

Lep lokal za pisarno ali trgovino se takoj odda na Poljanski cesti št. 13. 346/3—1

P I ?	Najboljša ura	P I ?
I K O	sedanjosti:	I K O
P O ?	zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri	P O ?
H. SUTTNER		
Ljubljana, Mestni trg.		
!! Lastna tovarna ur v Švic. !!		
P I ?	Tovarniška varstvena znamka:	P I ?
I K O	„IKO“	I K O
P O ?		P O ?

Kupujte „JUTRO“!

Franjo Parkelj

lastnik reklamnega in plakaterskega podjetja.
Snaženje stanovanj in okenj.
Izvršuje vse v to stroko spadajoče dela točno in po zmernih cenah.

GIULIO MORTERRA

avt. plesni učitelj
Prijave in vpisi vsak dan od 11.—12. ure dopoldne in od 2.—4. ure popoldne v hotelu „pri Slonu“, soba št. 73.

Ženitna ponudba.

Vdovica mala, še precej je zala. Dobila rada bi moža, luštnega — značajnega. Nima veliko srebra, zlata, ima tudi otročiče. Torej, kdor korajžo ima, Naj svoje ime in sliko da do 15. novembra pod šifro „Sreča 11“, poštno ležeče, Ljubljana.

Danes in vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure popoldne se vrše v Elektroradiografu „IDEAL“ kinematografske predstave

za dijake 104—13 s programom odobrenim po tozadavnih oblastnih v zmislu sklepa dež. šol. sveta. Vljudno se priporoča Ravnateljstvo.

ZALOGA IN IZDELOVANJE OBLEK PO MERI:

LJUBLJANA DVORNI TRG 3

Model 1910.
Edino zastopstvo znamke

Kinta
je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedanjosti.

Zaloga Puch-koles.
Sprejema kolesa v popravo, emajliranje in ponikanje ter izposojevanje koles.
- Točna, solidna in cenja izvršitev. -
K. ČAMERNIK, Ljubljana
Dunajska cesta št. 9.
- - - Centki na željo brezplačno. - - -

Učenca

sprejme takoj

F. Skušek, trgovec, Metlika.

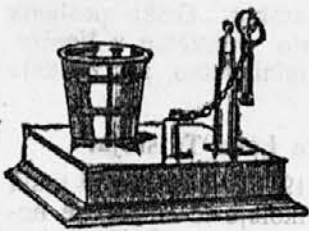
1000 kil finih namiznih

jabolk

ima naprodaj

F. Skušek, trgovec, Metlika.

Vi prihranite denar!
Automatični namizni prižigalnik

(poraben tudi kot žepni prižigalnik) oblastveno zavarovan, izvršen iz krogel avstrijskih Mannlicherjevih pušk.

Lepo darilo! **K 3.80** Lepo darilo!
JOSIP SCHUNDER tehnična pisarna Dunaj XIII., Hütteldorferstrasse 237/V.

Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se samo po poštnem povzetju. — P. n. restavraterji in kavarnarji izjemne cene.

Velika izbira nagrobnih spomenikov

iz vsakovrstnega marmorja, granita, sijenita in labradorja, kakor tudi grobnih okvirjev iz kamna in cementa. Preskrbe se tudi slikepo kojnih natančno po fotografiji na spomenike. Naročila izvrši po željah točno in ceno

F. KUNOVAR, kamnosek
pri novem pokopališču, Ljubljana.

Združeni čevljarji v Ljubljani

Wolfova ulica 14

priporočajo za pomladansko in poletno sezono svojo

bogato zalogo obuval

vseh vrst moških, ženskih in otročjih, domačega in tujega izdelka. — Gumi za pete, vrvice, zaponke, čistila itd. vedno v največji izbi.

Specijalisti za nepremočljive lovške in turistovske čevlje. Izdeluje se tudi po meri v lastni delavnici, ter se sprejemajo tudi popravila. Postrežba točna, cene solidne.

Zunanja naročila proti povzetju. — Zahtevajte cenovnike.

ED. ŠMARDA

potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18.

Prodaja originalnih vozni listov (šifkart) francoske linije čez Havre v New-York in nazaj.

Za jesensko in zimsko sezono

prispelo nad 35.000 komadov svežega blaga in sicer:

nad 5.000 kom. oblek	za gospode	od K 8.— naprej
" 2.000 " "	" dečke	" 6.— "
" 2.000 " "	" otroke	" 4.— "
" 1.000 " posameznih hlač	" gospode	" 4.— "
" 5.000 " pelerin iz velblodje dlake	" 6.— "
" 1.500 " površnikov, raglanov in zimskih sukenj	
" 500 " posameznih modnih telovnikov	" 3.— "
" 18.000 " konfekcije za dame in deklice kakor paletoti, raglani, mantile, kostumi, pelerine, krila in bluze.		

Priznana nizke cene!

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Zavod za pohištvo in dekoracije

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.

Ustanovljeno leta 1857.

Telefon št. 97.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejših do najumetnejših. Skladišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog. Velika izbira pohištvenega blaga itd. Enostavne in razkošne ženitne opreme v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

Moderne kožuhovine

kakor ovratnice, mufi, klobuki, čepice za dame, gospode in otroke, otročje garniture, vse v največji izbi in po zelo ugodnih cenah

v mod. trgovini **P. MAGDIČ**

LJUBLJANA — nasproti c. kr. glavne pošte.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

Vsak petek in posten dan morske ribe

se dobe v delikatesni trgovini
ANTON STACUL.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 5,000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Reservni fond K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporoča

promese na dunajske komunalne srečke à 18 K zrebanje 2. novembra gl. dobitok 300.000 K.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih

4 1/2 %

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

52-9

patentirani dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom, „sistem Marzola“.

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti!

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis

Spretni zastopniki se iščejo.

